Norman Károly

Önéletrajz

Tisztelt Merecskey úr,
alábbiakban megküldöm önéletrajzomat, amelyet instrukcióinak megfelelően (foglaljak bele mindent, amit fontosnak tekintek) készítettem el.

Születésemet követően a Budai Hegységben éltem, és egyáltalában nem találkoztam rágógumival. Az első alkalommal ez 1955-ben fordult elő, a Fenyves úti Általános Iskola udvarán. A Pelőcz kijelentette, hogy a rágógumi fertőtlenít, ha tehát én azt az összerágcsált és az udvar porába kiköpött fehér gombócot a számba veszem, nem lehet semmi bajom. Ezért ezt nyugodtan megtettem, ily módon jutottam először a spearmint- (fodormenta-) ízesítés tapasztalatához.

1957-ben, a Budagyöngye Bazárban jugoszláv rágógumit lehetett kapni, amely rövid rágás után elpépesedett, bevonta a fogaimat, ahonnan kiköpés céljából nehezen volt összegyűjthető, íze elillant; olyasféle élményt jelentett, mint amikor füzetem lapjából letéptem egy darabot, és köpőcsövezés céljából galacsinná rágtam.

Nagyjából ezzel egy időben az Egyesült Államokból nagy, hengeres fém konzervdobozokban sajt érkezett (as Present from American People). Színe vörhenyes, törése kagylós volt; kétrétegű, opálos műanyag fóliába csomagolták. Valószínűleg nem a saját kísérleteim, hanem baráti tanács vezetett oda, hogy ezt a műanyagot rágni kezdtem, és rendre kiköpködtem a cellofánszerű darabokat, amelyek elkülönültek benne. Ami végül megmaradt, szabályos, ízesítés nélküli rágógumi volt. Ekkor a gyermekkoromban még általánosan kapható fémzáras, opálüveg vagy porcelán palackban forgalmazott Odol szájvízből csepegtettem rá, az eredmény pedig hatékonyan illette meg a képzeletemet.

Serdülőkoromban a Császár Uszodába jártam edzésekre, ahol a téli estéken, a kénhidrogén-illatú folyosón bizalmatlan tekintetű büfés Peppermint-, Spearmint- és Fruit-ízesítésű rágógumit tartott. Egy későbbi diszkusszió szerint valószínűleg Izraelből került a kis- és zugkereskedelem csatornáiba; minősége megegyezett az egyesült államokbelivel. Ez az adott márkák iránti bizalmamat végképp megalapozta, minthogy az imprinting korszakában a Fenyves úti iskola porából kinyert példány ízesítése – utóbb ilyképpen identifikálva – szintén fodormenta volt.

A hetvenes években, folyamatosan csökkenő árfekvéssel, immár egyre általánosabban és nyíltabban lehetett hozzáférni különféle rágógumikhoz. Én azért maradtam meg a kezdeti tapasztalatok nyomvonalán, mert személyiségem romantikus és perszeverációra hajlamos, múltba forduló. Svéd, német, majd minősíthetetlen utánzatként török változatban is megtapasztaltam a Wrigley klónjait és másolatait. A nyolcvanas-kilencvenes években csak a végszükség vezetett, ha nem az eredeti amerikai gyártmányt vásároltam.

Először – egy diszkont-boltban – 1994-ben jutottam egész göngyöleg Spearmint rágógumihoz, amelyben összesen 20 kis (egyenként 5 táblácskát tartalmazó) csomag volt.

Hozzá kell tennem a történeti pontosság kedvéért, hogy a Császár uszodában egy táblácskát 5, majd 6 forintért, egy kis csomagot tehát összesen 30–36 forintért adtak, azokban az időkben, amikor egy Paul Anka-lemez, a vadonatúj You are my destiny és Diana című számokkal, 400 forint volt. Ugyanekkor egy kiló téliszalámit 25, egy kiló fejtett babot 2 forint 80 fillérért lehetett kapni. Karakterisztikus értelmiségi fizetésként havonta 960 forintot jelölhetek meg. 1965-ön keresztül is stagnált a rágógumi árfekvése, amikor is a Gül Baba étteremben egy adag resztelt máj petrezselymes burgonyával 7 forint 80 fillérbe került. Ezzel szemben az említett diszkontár egy kis csomag rágógumi esetén 20 forint volt, ebből 2 forintot csomagonként elengedtek, minthogy egész göngyöleggel vásároltam.

Megelőzve Merecskey úr várható kérdését, közlöm, hogy a jövőben is rendszeresen kívánok beszerezni rágógumit, de nem tervezem, hogy az ármozgás mélyén fekvő determinánsokat behatóan tanulmányozom.

Remélve, hogy a minősítésemhez szükséges minden lényeges információt sikerült tömören összefoglalnom, maradok tisztelettel.